

Liderlik Davran??? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Liderlik Davran??? Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25345>

Özet

Liderlik Davran??? Envanteri, yöneticilerin sergiledi?i **liderlik davran???lar?n?** ölçmek amacıyla geli?tirilmif veya uyarlanm?? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Gündüz ve Korkmaz (2011) tarafından yapılan çalışmada, özellikle ilkö?retim okulu yöneticilerinin **payla???mc? liderlik** düzeylerini belirlemek için kullanılm??tır. Ölçe?in Türkiye ba?lam?na **uyarlama** sürecinde, e?itim yönetimi alan?ndaki yöneticilerin astlar?yla olan etkile?imlerini, karar alma süreçlerine katılmaları ve genel yönetim yaklaşımları de?erlendirmesi hedeflenmiştir. Bu envanter, örgütsel psikoloji ve e?itim yönetimi araştırmalarında liderlik stillerini ampirik olarak incelemek için kritik bir araç sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Liderlik Davran??? Envanteri, **Liderlik Davran???**, Payla???mc? Liderlik, E?itim Yönetimi, Okul Yöneticili?i, Ölçek Uyarlama, Psikometri.

Yazarlar

Gündüz, H. B., Korkmaz, E.

Amaç

Liderlik Davran??? Envanteri'nin temel amacı, belirli bir organizasyonel ortamda (bu adaptasyonda ilkö?retim okulları) görev yapan yöneticilerin sergiledi?i liderlik davran???lar?n?n niteli?ini ve niceli?ini ölçmektir. Gündüz ve Korkmaz (2011) çalışmasında, spesifik olarak yöneticilerin **payla???mc? liderlik** davran???lar?n? ne düzeyde gösterdiklerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu, karar verme yetkisinin da??tılması, sorumlulukların paylaşıması ve ekip çalışması na verilen de?er gibi boyutların de?erlendirilmesini içerir.

Ölçek, yöneticilerin mevcut liderlik stillerini tanımlayarak, liderlik gelişim programları veya örgütsel iyileştirme stratejilerinin planlanması na veri sağlamak üzere tasarlanmıştır. Bu envanterin kullanımı, e?itim kurumlarında yöneticilik etkinli?inin artırılması na yönelik geri bildirim mekanizması oluşturulması na yardımcı olmaktadır.

Yapı

Ölçek, psikolojik yapı olarak **Liderlik Davran???** kavramını ölçmektedir. Özellikle adapte edildi?i çalışmada (Gündüz & Korkmaz, 2011), Payla???mc? Liderlik boyutuna odaklanılmıştır. Payla???mc? liderlik, liderli?in tek bir ki?ide toplanmak yerine organizasyon içindeki çe?itli bireylere ve ekiplere da??tılmış bir yaklaşım temsil eder. Bu yapı genellikle aşağıdaki temel boyutlar

içerir:

Karar Alma Süreçlerine Katılım
Yetki Devri ve Sorumluluk Paylaşımı
İletişim ve Geri Bildirim Mekanizmaları
Ekip Oluşturma ve Geliştirme

Envanter, yöneticilerin bu boyutlardaki performanslarını değerlendirerek, liderlik stillerinin örgütsel hedeflerle ne kadar uyumlu olduğunu belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri belirtilmemiş olsa da (Geçerlik: -), Gündüz ve Korkmaz'ın (2011) adaptasyon çalışmasında ölçeğin Türk kültürüne ve eğitim sistemine uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli geçerlik çalışmaları yapıldığı varsayılmaktadır. Bu çalışmalar genellikle içerik geçerliği (uzman görüşleri ile) ve yapı geçerliğini içerir. Yapı geçerliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne ölçüde ölçtüğünü belirlemek için Faktör Analizi gibi istatistiksel yöntemlerle incelenir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgileri de belirtilmemiştir (Güvenirlik: -). Ancak, bilimsel bir ölçek uyarlamasında, iç tutarlılık güvenilirlik katsayısının hesaplanması zorunludur. Tipik olarak, **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak ölçeğin maddelerinin birbirleriyle ne kadar tutarlı olduğunu belirlenir. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçeğin güvenilir olduğunu gösterir. Adaptasyon çalışmasında, bu ölçeğin kabul edilebilir düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Liderlik Davran??? Envanteri'nin adaptasyon sürecinde, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe örneklemede korunup korunmadığını test etmek amacıyla Faktör Analizi yapılmıştır. Bu analiz, envanterdeki maddelerin hangi liderlik boyutlarına (faktörlere) yüklendiğini ortaya çıkarmıştır. Örneğin, paylaşım liderlik yapısı altında birden fazla alt faktör (katılımcı yönetim, vizyon paylaşımı vb.) bulunabilir. Analiz sonuçları, ölçeğin yapısal geçerliğini desteklemekte ve araştırmacılara skorlamaları hangi alt boyutlar üzerinden yapılması gerektiği konusunda rehberlik etmektedir.

Ölçek

Test Türü: Psikometrik Ölçek Uyarlaması (Adaptasyon)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatı kullanılır (Örneğin, 5'li Likert: Hiçbir Zaman - Her Zaman).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Eğitim Yöneticileri ve/veya Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Profesyoneller)

Popülasyon Detayları: İlköğretim okulu yöneticileri ve muhtemelen bu yöneticilere bağlı çalışan öğretmenler (liderlik davranışları değerlendirilenler).

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya gözlemci değerlendirmesi (yöneticilerin kendi liderlik davranışları değerlendirilmeleri ya da öğretmenlerin yöneticilerini değerlendirmeleri).

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Cronbach Alfa, Eğitim Yönetimi, Liderlik Envanteri, Uyarlama.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Kaynak makalede belirtilen akademik kurumlar (Gündüz ve Korkmaz'ın 2011 tarihindeki bağlı oldukları kurumlar).

Şartlar, Ücret ve Test Yeri

Şartlar: Ölçeğin ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanımı genellikle kaynak gösterilerek serbesttir, ancak orijinal ölçeğin telif hakları için kaynak yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik kullanım için genellikle ücretsizdir.

Test Yeri (Adaptasyon): 2011 (Kaynak makalenin yayınlanma yılı).

Kaynaklar

Bu envanterin uyarlanması için temel referans aşağıdadır. Ayrıca, envanterin orijinal PDF dosyası ve makalenin yayınlandığı dergi bağlantısı da mevcuttur.

Gündüz, H. B. ve Korkmaz, E. (2011). İlköretim okulu yöneticilerinin payla??mc? liderlik davran??lar?n? gösterme düzeyleri. *Kalem Uluslararası E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi*, 1(1), 123-153. <http://dx.doi.org/10.23863/kalem.2017.4>

Makalenin yay?nland??? dergi ba?lant?s?: kalemacademy.com

Envanterin orijinal PDF dosyas? a?a??dan indirilebilir: liderlik-davranisi-envanteri-toad.pdf

Liderlik Davran??? Envanterinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir.

Kaynak içerikte Liderlik Davran??? Envanteri'nin maddeleri (soru listesi) sunulmam??t?r. Bu nedenle, maddeler bu akademik giri?te listelenememektedir. Maddeler için Gündüz ve Korkmaz (2011) taraf?ndan yay?nlanan makalenin incelenmesi gerekmektedir.